

Recommendation of the Committee of Ministers to member States on strengthening reporting systems on violence against children

Recommandation du Comité des Ministres aux États membres sur le renforcement des systèmes de signalement des cas de violence à l'égard des enfants

Priporočilo odbora ministrov državam članicam o krepitvi sistemov prijave nasilja nad otroki

Source - Council of Europe, September 2023, original English and French versions

© Ministry of Labour, Family, Social Affairs and Equal Opportunities of Slovenia, March 2024, Slovenian translation

Text originated by the Council of Europe. This translation into a non-official language is published by arrangement with the Council of Europe, but under the sole responsibility of the translator/publisher.

Source - Conseil de l'Europe, septembre 2023, versions originales en anglais et français

© Ministère du travail, de la famille, des affaires sociales et de l'égalité des chances de la Slovénie, mars 2024, Traduction en slovène

Le texte original provient du Conseil de l'Europe. Cette traduction en une langue non-officielle est réalisée avec l'accord du Conseil de l'Europe mais sous l'unique responsabilité du traducteur/éditeur.

Priporočilo CM/Rec(2023)8

Odbora ministrov državam članicam

o krepitvi sistemov prijave nasilja nad otroki

(sprejel Odbor ministrov 6. septembra 2023 na 1473. zasedanju namestnikov ministrov)

Odbor ministrov v skladu s točko (b) 15. člena Statuta Sveta Evrope (ETS št. 1)

ob upoštevanju, da je cilj Sveta Evrope okrepiti enotnost držav članic z namenom varovati in spodbujati ideale in načela, ki so njihova skupna dediščina, ter da si Svet Evrope prizadeva doseči ta cilj, med drugim s spodbujanjem skupnih politik in standardov;

ob vnovični potrditvi načela prirojenega in enakega dostojanstva vseh ljudi ter ob poudarjanju pomena zagotavljanja polnega uveljavljanja, spoštovanja, zaščite in spodbujanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin vsem otrokom v pristojnosti katere koli države članice Sveta Evrope brez diskriminacije na kakršni koli podlagi;

ob upoštevanju obveznosti in zavez držav članic zagotoviti, da vsi otroci uživajo celotni obseg človekovih pravic in najvišjo raven zaščite, zapisanih v mednarodnih in evropskih konvencijah, zlasti Konvenciji Združenih narodov o otrokovih pravicah in njenih izbirnih protokolih; Konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (ETS št. 5) in njenih protokolih; Evropski konvenciji o preprečevanju mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja (ETS št. 126); Evropski konvenciji o uresničevanju otrokovih pravic (ETS št. 160); Evropski socialni listini (spremenjeni) (ETS št. 163); Konvenciji o kibernetiski kriminaliteti (ETS št. 185); Konvenciji Sveta Evrope o ukrepanju proti trgovini z ljudmi (CETS št. 197); Konvenciji Sveta Evrope o zaščiti otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo (CETS št. 201) ter Konvenciji Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (CETS št. 210);

ob sklicevanju na ustrezno sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice in standarde iz priporočil, resolucij in smernic Odbora ministrov, zlasti Priporočila CM/Rec(2009)10 Odbora ministrov državam članicam o celostnih nacionalnih strategijah za zaščito otrok pred nasiljem, ter priporočil in resolucij Parlamentarne skupščine Sveta Evrope;

ob sklicevanju na ustrezna priporočila mednarodnih in evropskih nadzornih organov ter komentarje Odbora Združenih narodov za otrokove pravice, zlasti na Splošni komentar št. 13 (2011) o otrokovi pravici do zaščite pred vsemi oblikami nasilja in na Splošni komentar št. 14 (2013) o otrokovi pravici, da je njegova korist glavno vodilo (prvi odstavek 3. člena);

ob upoštevanju strategije Sveta Evrope o otrokovih pravicah (2022–2027) "Otrokove pravice v akciji: od stalnega izvajanja do skupnih inovacij", ki jo je Odbor ministrov sprejel 23. februarja 2022 in ki kot enega od svojih šestih strateških ciljev vključuje "svobodo pred nasiljem za vse otroke";

ob zavezi zagotoviti, da so otrokove koristi glavno vodilo pri vseh dejavnostih v zvezi z njim ne glede na to, ali jih izvajajo javne ali zasebne ustanove, sodišča ali upravni ali zakonodajni organi;

ob priznavanju, da je vsaka oblika nasilja nad otroki resna kršitev njihovih temeljnih pravic in lahko ogrozi njihov razvoj;

ob upoštevanju, da veliko oblik in primerov nasilja nad otroki ostane neprijavljenih in neodkritih ter da so otroci v ranljivih razmerah izpostavljeni večjemu tveganju, da bodo doživeli nasilje;

ob zavedanju, da so otroci, ki doživljajo nasilje, izpostavljeni večjemu tveganju za takojšnje in vseživljenjske škodljive posledice za njihovo telesno, psihološko in čustveno zdravje, preživetje ali razvoj, ter da je treba prekiniti začarane kroge in medgeneracijski prenos nasilja;

ob globoki zaskrbljenosti, da so otroci v konfliktnih in kriznih razmerah izpostavljeni bistveno večjemu tveganju za nasilje tako zaradi oboroženega spopada v bližini kot zaradi bega iz države v vojni, ter ob poudarjanju, da morajo biti ves čas zaščiteni;

ob ugotovitvi, da naj bi se med pandemijo covida-19 pogostost nasilja nad otroki tako na spletu kot v drugih okoljih še povečala in da je zaradi zaprtja javnega življenja takšno nasilje, vključno z nasiljem v družini, postalo še manj opazno in še redkeje prijavljeno kot običajno;

ob zavedanju, da nasilje nad otroki še vedno obstaja v različnih okoljih, tudi v njihovem krogu zaupanja, ter da strokovni delavci in prostovoljci (oboje v nadaljnjem besedilu: strokovni delavci), ki delajo za otroke in z njimi, redno opažajo in prepoznajo znake nasilja ter lahko utemeljene sume prijavijo ustreznim organom;

ob zavedanju, da je treba jasno opredeljeno obveznost prijave za strokovne delavce vključiti v nacionalne zakonske okvire ter jo dopolniti z ustreznimi politikami in protokoli kot bistvenimi deli njihovih sistemov zaščite otrok in prijave;

ob priznavanju potrebe po zagotavljanju in oblikovanju učinkovitih postopkov prijave, ki temeljijo na medinstitucionalnem sodelovanju ter so del celovitih in dobro delujočih sistemov zaščite otrok;

v prepričanju, da je treba odpraviti ovire, ki jih strokovni delavci zaznavajo in doživljajo pri pravočasnem in učinkovitem prepoznavanju in prijavljanju nasilja nad otroki, in s tem ustvariti spodbudne razmere za prijavljanje;

v prepričanju, da imajo vse javne in zasebne ustanove ali organizacije, v katerih imajo strokovni delavci redne ali občasne stike z otroki, pomembno vlogo pri učinkovitem izpolnjevanju zakonskih ali drugih obveznosti prijavljanja nasilja nad otroki;

v prepričanju, da je treba strokovnim delavcem, ki delajo z otroki in za otroke, zagotoviti posebno in redno usposabljanje, da pridobijo znanje in spretnosti, potrebne za čim učinkovitejše prepoznavanje in prijavljanje nasilja nad otroki;

ob zaznavanju potrebe po celovitem zbiranju podatkov in temeljitem spremljanju učinkovitosti vzpostavljenih mehanizmov;

ob upoštevanju, da je treba dovolj finančnih sredstev in osebja nameniti vzpostavitvi varnih in otrokom prijaznih mehanizmov za prijavo, ki so ustrezno povezani z močnimi sistemi zaščite otrok;

odločen podpirati vse države članice Sveta Evrope pri pripravi doslednih in učinkovitih zakonov, politik in mehanizmov, oblikovati kulturo spoštovanja in varstva otrokovih pravic v javnih in zasebnih organizacijah v Evropi ter zagotoviti, da bo v vseh teh procesih upoštevan otrokov glas,

priporoča, da vlade držav članic:

1. v svoji zakonodaji, politikah in upravni praksi upoštevajo načela in ukrepe iz smernic, priloženih temu priporočilu;
2. zagotovijo, da se to priporočilo, vključno s priloženimi smernicami, prevede v jezike držav članic Sveta Evrope ter čim bolj razširja med pristojnimi organi in deležniki, vključno z nadzornimi organi, državnimi ustanovami za človekove pravice, organizacijami civilne družbe, zasebnim sektorjem in vsemi strokovnimi delavci, ki delajo za otroke in z njimi, ter njihovimi kolektivnimi organi;
3. še nadalje razvijajo mednarodno in domače sodelovanje za okrepitev sistemov prijave nasilja nad otroki preko izboljšav pri izmenjavi bistvenih informacij in obetavnih praks;
4. redno pregledujejo izvajanje tega priporočila in priloženih smernic ob sodelovanju ustreznih deležnikov ter obveščajo Odbor ministrov o doseženem napredku in preostalih izzivih.

Dodatek k priporočilu CM/Rec(2023)8

Smernice o krepitvi sistemov prijave nasilja nad otroki

I. Namen, področje uporabe in pomen izrazov

1. Namen tega priporočila in njegovih smernic je usmerjati države članice pri razvoju, krepitvi in spremljanju učinkovitih državnih sistemov za strokovne delavce glede prijavljanja vseh oblik nasilja nad otroki, ki so poleg integriranih in multidisciplinarnih sistemov zaščite otrok bistveni deli nacionalnih strategij za boj proti nasilju nad otroki in za njegovo preprečevanje.

2. V skladu z mednarodnimi standardi vključuje izraz "nasilje nad otroki" dejanja, kot so fizično, spolno ali psihično nasilje, slabo ravnanje in zloraba, pa tudi opustitev skrbi, kot sta zanemarjanje in malomarno ravnanje, ki kršijo otrokove pravice in povzročajo dejansko ali morebitno škodo za otrokovo zdravje, telesno, psihično in čustveno integriteto, preživetje ali razvoj. Sem spadajo tudi ukrepi discipliniranja, ki otroka ponižujejo ali mu povzročajo bolečino, četudi lažjo, pa tudi izkoriščanje in nadlegovanje, izpostavljenost nasilju v družini in prisotnost pri izvajanju nasilja v družini.

3. Nasilje nad otroki lahko povzročijo odrasli, vključno z osebami v otrokovem krogu zaupanja ali zunaj njega, ali drugi otroci. Različne oblike nasilja se lahko spodbujajo in stopnjujejo z digitalnimi tehnologijami ("spletno nasilje") in mediji.

4. Priporočilo in smernice veljajo za vse strokovne delavce, ki so pri delu v neposrednem ali posrednem stiku z otroki, zlasti za:

- tiste, katerih naloge vključujejo redne, včasih vsakodnevne stike z otroki, vključno s strokovnimi delavci v izobraževalnih in vzgojno-varstvenih zavodih od zgodnjega otroštva naprej, v pravosodnem sistemu, policiji, službah za podporo žrtvam, zdravstvu, socialnih službah, službah za sprejem migrantov in mejni nadzor, športnih, rekreacijskih, kulturnih, verskih in vseh drugih vrstah organizacij za otroke, vključno z odprtimi telefonskimi linijami in telefoni za pomoč uporabnikom v stiski;

- tiste, ki delajo s posebej ranljivimi starši ali drugimi osebami, ki skrbijo za otroke, in jim pomagajo, kot so socialni delavci, psihiatri in psihologi.

5. V tem priporočilu:

- "otrok" pomeni posameznika, mlajšega od 18 let;

- se pri izrazu otrokov običajni "krog zaupanja" razume kot dom, širša družina, osebe, ki skrbijo za otroka, vključno z učitelji in drugimi strokovnimi delavci v šolah, strokovnimi delavci v otroškem varstvu, športnimi trenerji ali drugimi strokovnimi delavci v športnih objektih in na prireditvah, verskimi delavci, zdravstvenimi in socialnimi delavci, odraslimi, odgovornimi za zunajšolske dejavnosti, mentorji, skrbniki in drugimi osebami, s katerimi imajo otroci lahko tesne odnose, vključno z njihovimi vrstniki;

- se izraz "zakonska obveznost prijave" nanaša na obveznost prijave, kot jo določa nacionalna zakonodaja;

- se izraz "politična obveznost prijave" nanaša na obveznost prijave, vključene v druge dokumente, kot so izvedbeni ali strokovni standardi, protokoli, kodeksi ravnanja, priporočila, smernice ali priročniki;

- se izraz "sistemi prijave" nanaša na postopke, ki vsebujejo konkretne korake, ki jih mora upoštevati vsak strokovni delavec pri prepoznavanju, prijavljanju, sprejemanju in nadaljnjem spremljanju primerov utemeljene zaskrbljenosti ali suma, da se izvaja nasilje nad otroki, ter na mehanizme in protokole za usklajevanje in sodelovanje med vključenimi poklicnimi skupinami in organi;

- se izraz "otrokom prijazni postopki" nanaša na mehanizme, ki zagotavljajo spoštovanje in učinkovito izvajanje otrokovih pravic na najvišji dosegljivi ravni, ob upoštevanju v nadaljevanju navedenih temeljnih načel, ter zagotavljajo otrokom prijazne informacije;

- se izraz "otroku prijazne informacije" nanaša na informacije, ki se otroku o vloženi prijavi in njenih posledicah posredujejo na način, prilagojen otrokovi starosti, zrelosti, jeziku, spolu, posebnim potrebam in kulturi v vseh korakih postopka prijave.

II. Temeljna načela

6. Pri uporabi smernic morajo vsi pristojni organi, ustanove in organizacije v javnem in zasebnem okolju upoštevati ta temeljna načela in otrokove pravice, ki izhajajo iz Konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah ter drugih ključnih mednarodnih in evropskih standardov človekovih pravic, države članice pa jih morajo uveljavljati:

- največje otrokove koristi: pri vseh dejanjih in odločitvah pristojnih organov, ustanov in organizacij v zvezi z otrokom morajo biti otrokove koristi glavno vodilo;
- nediskriminacija: pristojni organi, ustanove in organizacije morajo spoštovati in varovati otrokove pravice brez kakršne koli diskriminacije ter sprejeti ukrepe za zagotavljanje zaščite otrok pred vsemi oblikami diskriminacije;
- pravica do življenja in razvoja: pristojni organi, ustanove in organizacije morajo vedno spoštovati in varovati otrokovo pravico do življenja, preživetja in razvoja;
- pravica do izjave in spoštovanja mnenj: pristojni organi, ustanove in organizacije morajo otroku zagotavljati pravico, da je slišan v vseh postopkih odločanja, ter ustrezno upoštevati otrokova mnenja v skladu z njegovo starostjo, zrelostjo in razvijajočimi se sposobnostmi; navedeno vključuje zagotavljanje otrokom prijaznih informacij, podpiranje otrok pri izražanju mnenj na neverbalen način, kadar je to primerno, zagotavljanje pravice biti slišan v otrokom prijaznem okolju, pa tudi zagotavljanje povratnih informacij in preglednosti glede upoštevanja otrokovega mnenja;
- zaščita pred nasiljem: pristojni organi, ustanove in organizacije morajo sprejeti vse ustrezne ukrepe za zaščito otrok pred vsemi oblikami nasilja;
- podpora družinam: pristojni organi, ustanove in organizacije morajo upoštevati pravice in dolžnosti staršev ali drugih skrbnikov, po potrebi zagotoviti podporo družinam in zagotoviti, da se otroci ločijo od staršev ali drugih oseb, ki skrbijo zanje, le v skrajnem primeru, če je to v njihovo največjo korist in odločeno na sodišču;
- okrevanje in reintegracijo: pristojni organi, ustanove in organizacije morajo sprejeti ustrezne ukrepe za spodbujanje telesnega in psihološkega okrevanja ter kratkoročne in dolgoročne reintegracije otrok, ki so žrtve nasilja, v družbo, vključno s ponovnim vključevanjem v izvirne družine, če je to v njihovo največjo korist.

III. Zakonske dolžnosti prijave in usmeritve

7. Države članice morajo zagotoviti, da nacionalni zakonski okviri učinkovito ščitijo otroke pred nasiljem, preprečujejo nasilje nad otroki in se proti njemu borijo ter da vključujejo jasno opredelitev in prepoved vseh oblik nasilja nad otroki v vseh okoljih.

8. Države članice morajo jasno opredeliti zakonsko dolžnost prijave in usmeritve za strokovne delavce ter ustanove in organizacije, ki delajo za otroke in z njimi, ali vzpostaviti dolžnost prijave za določene poklice, da prijavljajo nasilje ali sum nasilja nad otroki. Države morajo opredeliti tudi dolžnosti in postopke, ki jih je treba upoštevati, vključno s pravili in smernicami za medinstitucionalno sodelovanje, v skladu z državnim sistemom zaščite otrok.

9. Države članice morajo zagotoviti, da sistemi prijave predvidevajo ustrezne in sorazmerne ukrepe ali sankcije za strokovne delavce, ki ne izpolnjujejo obveznosti prijave.

10. Države članice morajo v zakonskih okvirih in usmeritvah jasno navesti strokovne delavce in ustanove, za katere velja dolžnost prijave, ter zagotoviti, da ukrepi prijave ne posegajo v obveznost pomagati otroku, ki je v nevarnosti ali stiski.

11. Otroke je treba opolnomočiti, da v skladu s svojo starostjo, zrelostjo in razvijajočimi se sposobnostmi sodelujejo pri oblikovanju in izvajanju politik ter sistemov zaščite otrok. Nameniti je treba primerna sredstva za zagotavljanje dejavne in smiselne udeležbe otrok.

IV. Ustvarjanje spodbudnega okolja za prijavo nasilja nad otroki

12. Države članice morajo spodbujati in podpirati strokovne delavce pri prijavljanju nasilja nad otroki, vključno z odpravljanjem ovir, s katerimi bi se strokovni delavci ob tem lahko srečali.

13. Države članice morajo razmisliti, ali bi morali zakoni in politike v primeru resnega tveganja za otroka ali strokovnega delavca dovoliti, da strokovni delavci, ki prijavijo nasilje nad otroki, ostanejo anonimni za tretje osebe, ki niso javni organi.

14. Zakoni ali politike morajo jasno določati opustitev pravil zaupnosti in poklicne skrivnosti za strokovne delavce, ki prijavljajo primere nasilja nad otroki.

15. Zakoni in politike morajo strokovne delavce izvzeti iz disciplinskih ukrepov ali – odvisno od primera – materialne in kazenske odgovornosti, kadar podajo prijavo v dobri veri.

16. Zakoni in politike morajo predvideti ukrepe za zaščito strokovnih delavcev pred povračilnimi ukrepi ali negativnimi posledicami, kadar podajo prijavo v dobri veri.

17. Zakoni in politike morajo podpirati strokovne delavce, ki starše ali skrbnike obvestijo o prijavi, ki bo podana, in o postopku, ki bo sledil, če je to primerno, razen če bi to ogrozilo otroka, starša ali strokovnega delavca. Soglasje staršev ali skrbnikov za prijavo ni potrebno.

18. Države članice morajo med strokovnimi delavci okrepiti poznavanje sistemov prijave in zaupanje v te sisteme, na primer z informativnimi kampanjami in ustreznim usposabljanjem.

19. Države članice morajo zagotoviti, da imajo javne in zasebne institucije ter organizacije, katerih strokovni delavci imajo redne ali občasne stike z otroki, vzpostavljene politike zaščite otrok ter da so ključni del teh politik mehanizmi in protokoli za prijavo.

20. Države članice morajo spodbujati in izvajati ukrepe za ozaveščanje otrok in širše javnosti o tveganjih in razširjenosti nasilja, njegovih škodljivih učinkih, pomembnosti prijave nasilja ali suma nasilja ter lahko dostopnih in otrokom prijaznih sredstvih, vključno z otrokom prijaznimi mehanizmi za pritožbe, prijavo nasilja in prejem podpore, na primer prek klicnih centrov za nujne klice in pomoč.

V. Učinkoviti postopki prijave

21. Države članice morajo jasno opredeliti dolžnost prijave za strokovne delavce ali vzpostaviti obvezno dolžnost prijave za določene poklice kot bistveni del sistemov zaščite otrok in prijave, ki mora biti trdno zasidran v zakonskih in političnih okvirih.

22. Za učinkovito zaščito otrok pred nasiljem morajo biti celoviti sistemi prijave, ki vključujejo prepoznavo, prijavo, napotitev, obravnavo in nadaljnje ukrepanje, vključeni v večdisciplinarne sisteme zaščite otrok, ki so utemeljeni na medinstitucionalnem sodelovanju.

23. Za učinkovito izvajanje usmeritev in zakonskih dolžnosti prijave nasilja nad otroki morajo države članice v skladu s svojim zakonskim okvirom zagotoviti, da vse institucije ali organizacije, katerih dejavnosti vključujejo redne stike z otroki, ustvarijo okolje, ki strokovnim delavcem omogoča, da prijavijo vsako zaskrbljenost ali sum o nasilju, ter da:

- spodbujajo strokovne delavce in jim pomagajo, da poiščejo nasvet pri pristojnih službah in delijo informacije z njimi, če je to primerno, preden dejansko podajo prijavo;
- nudijo začetno in stalno usposabljanje strokovnih delavcev o nasilju nad otroki ter o njegovih vzrokih in posledicah, o zgodnjem prepoznavanju znakov nasilja, preprečevanju in reševanju konfliktov ter postopkih prijave in razpoložljivi podpori;
- vzpostavijo ustrezne postopke in protokole za učinkovito medinstitucionalno sodelovanje, izmenjavo informacij in vodenje primerov, s čimer zagotovijo, da so vsi sprejeti ukrepi v največjo korist otroka;

- pripravijo notranjo politiko zaščite otrok, vključno s preventivnimi in zaščitnimi ukrepi, mehanizmi in protokoli za prijavo ter ustreznimi postopki ravnanja, na katere se lahko strokovni delavci oprejo, da razjasnijo dolžnosti in vloge, povečajo odgovornost ter vzpostavijo učinkovite in pregledne postopke.

24. Nacionalni zakoni ali politike ter z njimi povezani mehanizmi in orodja morajo jasno in konkretno opredeliti, kdaj podati prijavo zaznave ali suma nasilja nad otroki tj. ko obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je otrok žrtev nasilja.

25. Protokoli za prijavo morajo navesti organe, agencije ali službe, ki so na državni, regionalni ali lokalni ravni pristojni za in vključene v sprejemanje in obdelavo prijav nasilja nad otroki; jasno opredeliti njihove dolžnosti ter spodbujati medinstitucionalno sodelovanje in izmenjavo informacij ob upoštevanju obveznosti varstva podatkov in v skladu z nacionalno zakonodajo. Organ, agencija ali služba, pristojna za sprejem prijave, mora obravnavati in oceniti zadevo ter sprejeti ukrepe za napotitev, obravnavo in nadaljnje ukrepanje.

26. Države članice morajo v skladu s svojim zakonskim okvirom zagotoviti, da ustanove in organizacije razvijejo in izvajajo zanesljive mehanizme za prijavo, ki vključujejo redno zagotavljanje kakovostnega usposabljanja vseh vpletenih strokovnih delavcev, s čimer se zagotovi ustrezna in pravočasna obravnava prijav.

27. Države članice morajo zagotoviti, da državni sistemi prijave namenjajo posebno pozornost otrokom v socialno ranljivih razmerah, pri katerih obstaja večje tveganje, da bodo doživeli nasilje.

28. Otroke, ki so bili žrtve nasilja in na katere vplivajo morebitne prijave, je treba na otrokom prijazen način poučiti o delovanju sistema prijave. Otroke žrtve morajo čim prej zaslišati in poučiti usposobljeni strokovni delavci, ki pri tem upoštevajo značilnosti primera, starost, zrelost, razvijajoče se sposobnosti in posebne potrebe otroka.

29. Sistemi prijave morajo spodbujati medsektorsko in medinstitucionalno sodelovanje za zagotavljanje prepoznavanja in prijavljanja primerov nasilja nad otroki, odzivanja nanje in nadaljnega ukrepanja z izmenjavo informacij na podlagi jasnih protokolov, vključno z opustitvijo pravil o zaupnosti in poklicne skrivnosti, kadar je to primerno, ter prek kontaktnih točk in z razvojem povezanih zbirk podatkov.

30. Organi, ki vodijo obdelavo prijav, morajo pristojne organe obvestiti o morebitnih v primerih selitve otroka znotraj države ali iz ene države v drugo.

31. Pristojni organi, ustanove in organizacije morajo zagotoviti obvezno usposabljanje in redno obveščanje vseh poklicnih skupin o bistvenih delih sistemov zaščite otrok in prijave.

32. Strokovni delavci morajo imeti za hitro ukrepanje jasne informacije in hiter dostop do sistema prijavljanja suma nasilja nad otrokom.

VI. Odzivanje na prijave nasilja nad otroki in nadaljnje ukrepanje

33. Po prijavi nasilja morajo sistemi zaščite otrok omogočati hitro in usklajeno ukrepanje ter zagotavljanje storitev, če je to potrebno. Strokovnemu delavcu prijavitelju je treba potrditi prejem prijave.

34. Države članice morajo zagotoviti otrokom prijazno in varno okolje za preiskovanje in ocenjevanje primerov domnevnega ali prijavljenega nasilja nad otroki ali nasilja, ki vključuje otroke; podpirati morajo usklajevanje in sodelovanje med organi pregona in socialnimi službami, vključno s službami za zaščito otrok, zagotavljati ustrezne in učinkovite ukrepe za pomoč otrokom žrtvam ter jim po potrebi zagotoviti psihosocialno pomoč.

35. Države članice morajo nuditi podporne storitve, do katerih lahko družine dostopajo prostovoljno; storitve morajo biti obvezne le, če je bila potreba po njih uradno ugotovljena v okviru sistema zaščite otrok.

36. Če nasilno dejanje zgreši otrok, je treba vedno spoštovati njegove pravice, v okviru mladoletniškega kazenskoprnega sistema ali služb za zaščito otrok pa mora prejeti podporo, ki ustreza njegovim razvojnim potrebam.

VII. Zbiranje podatkov in spremljanje

37. Vzpostaviti je treba celovite zbirke podatkov in povezljive sisteme za izmenjavo informacij med ustreznimi organi, regijami in državami ob ustreznem upoštevanju veljavnih predpisov o varstvu podatkov in druge ustrezne nacionalne zakonodaje.

38. Države članice morajo za namene opazovanja in ocenjevanja nasilja nad otroki, spremljanja učinkovitosti vzpostavljenih državnih sistemov prijave ter oblikovanja ciljnih ukrepov spodbujati raziskave o prijavljanju nasilja nad otroki ter vzpostaviti mehanizme za zbiranje podatkov o razširjenosti nasilja, prijavljenih primerih nasilja in razlogih za to, da odrasli in otroci ne prijavljajo nasilja, za namene opazovanja in ocenjevanja nasilja nad otroki.

39. Države članice morajo vzpostaviti mehanizme odgovornosti, ki veljajo za ustanove, organizacije in posamezne strokovne delavce, tako da pristojni organi redno pregledujejo in spremljajo delovanje sistema prijave ter objavljajo svoje ugotovitve in dajejo priporočila za izboljšanje njegovega delovanja.

VIII. Mediji in sporočila

40. Informacije o zakonih, politikah in praksah, povezanih s sistemi prijave za strokovne delavce, morajo biti na voljo in dostopne javnosti; spodbujati je treba pripravo otrokom prijaznih različic teh zakonov in politik ali vsaj obveščanje o njih v otrokom prijaznem jeziku, zlasti v okoljih, kjer otroci preživijo veliko časa.

41. Države morajo začeti ali spodbujati javne informacijske in medijske kampanje o potrebi po zaščiti otrok pred nasiljem in po krepitvi občutka osebne odgovornosti. Spodbujati morajo ozaveščanje s strani javnih in zasebnih ustanov in organizacij, da se opozori na dolžnost prijav in vzpostavljenih sistemov.

42. Države članice morajo z zakonodajnimi ukrepi ali mehanizmi samouravnavanja preprečiti, da bi mediji, vključno z družbenimi mediji, kršili pravice otrok do zasebnosti in varstva osebnih podatkov.

IX. Pregled tega priporočila in sodelovanje med državami članicami

43. Države članice se spodbuja k sodelovanju v okviru Sveta Evrope z redno izmenjavo primerov zakonodaje, politik in dobrih praks ter z raziskovanjem potrebe po naddržavnih ureditvah in mehanizmih, tako da redno pregledujejo izvajanje tega priporočila in priloženih smernic ob sodelovanju ustreznih deležnikov ter obveščajo Odbor ministrov o doseženem napredku in preostalih izzivih.

44. Pregled izvajanja priporočila naj poteka prek pristojnega medvladnega organa in z uporabo delovnih metod, ki jih bo določil v zvezi s tem; zlasti z anketami med vsemi državnimi delegacijami o ustreznem zakonodajnem in političnem napredku ter z zaslišanji strokovnjakov o bolj posebnih vprašanjih.